

THEECEREMONIE

door NANNIE VAN WEHL

Onlangs hield mevr. Pierson een boeiende causerie over Japan, de Japansche vrouw, Japansche meisje. Daarin vertelde ze ook over theeceremonie. Ze had die meermalen meege- maakt. Dan waren ze meestal met vijf dames ge- zest, vier gasten, op den grond gezeten in een rinnen kring met de gastvrouw aan 't hoofd. Heel voorzichtig haalde de gastvrouw eeuwenoud, kost- baar porselein te voorschijn uit een klein kastje, bij haar stond. Devoot nam ze kopje voor kopje de handen, bekeek het, gaf het door om te laten zien, vertelde aan hoeveel geslachten in de familie 't al had toebehoord.

„Ik wil u dat niet allemaal vertellen, want ik wil niet over Hollandsche theeceremonie hebben. Maar het slot van de historie der Japansche theeceremonie was dan, dat elke dame één enkel kopje thee gezet in het kopje zelf, gehad had na vijf volle uren.

Terwijl mevr. Pierson zoo beeldend en boeiend vertelde, werden mij de lippen droog.

„Vijf volle uren! En één kopje thee elk, gezet in het kopje! O, wat zou ik een theedorst hebben gevoelen! Een groot, hinderlijk verlangen! Daar zou ik me paradeeren alle benodigdheden voor de theeceremonie, waar ik in den namiddag zóó naar ver- wachte — en ik krijg maar één klein kopje, en in het kopje gezet! Voor mij zou zoo iets een Tantalus- wonding zijn.

Zoo veel respect heb ik voor het middag-thee- eten, dat ik 't graag óók theeceremonie zou noemen.

De ochtend is lang en druk. Het middaguur is druk, met kinderen, die veel tijd tusschen den middag over hebben en dien zorgvuldig besteden aan het werk. Want — denk niet al te hemelsch te zijn — dan hebben ze óf na vier uur tot het middaguur óf den heelen avond tot hun beschikking om hun spel of uitgaan of liefhebberij. Klokke slaan gaan we aan de koffietafel. Ik heb 't heel

druk met zorgen, dat ze toch rustig en voldoende eten. Tegen één zijn we klaar. Er wordt gewerkt tot twee uur. In dat uur komen ze meest met over- hooren, nakijken. Alleen in geval van nood 's avonds. Om twee uur heb ik zelf een vol- gend uur noodig om me voor te bereiden op de theeceremonie te mijnen huize of ergens anders, allerlei af te maken, op te ruimen. En dien tijd, van even drie uur tot ruim vijf uur, ondervind ik dan als 't hoogtepunt van mijn dag. Vooral 's winters. Dan maak ik meest, dat de theecere- monie te mijnen huize wordt gevierd. Dan is er geen spel na vier. Dan zeg ik: „Kinders, ik ben thuis. Je kunt meebrengen, wie je wilt.”

Geloof maar niet, dat ze met risten vrienden en vriendinnen aankomen. Daar vinden ze zelf het thee-uur te intiem voor. Het is één uitverkorene, soms twee, op zijn allerhoogst drie. Die derde heb ik er dan meestal nog uitdrukkelijk bij besteld. „Zeg, ik heb die of die in zoo lang niet gezien.”

Daar heb ik laatst iets eigenaardigs mee onder- vonden. Aan kinderen kom je nooit uitgeleerd. 't Is maar zoo jammer: tegen dat je vrij aardig knap-in-kinderen bent geworden, zijn 't geen kin- deren meer. En daar sta je dan met al je knapheid. Eer je die op de kinderen van je kinderen kunt toepassen — dat duurt nog een poosje.

Nu, ik had al telkens tegen mijn dochter ge- zegd: „Hè, waarom zie ik Jopie nu niet ereis?”

Jopie is iets allerheerlijks. Jopie is één en al bloei en één en al straling en één en al liefs en trouws. Van baby af hoort ze al tot de liefste en trouwste vriendinnen van mijn dochter. Maar Jopie heeft bij mij nog een extra streepje voor. Want Jopie lijkt met haar gezicht en haar oogop- slag precies op haar vader, en dien heb ik gekend in die paar korte jaren, dat 't leven zich als vreugd voordoet, en als vreugd in de herinnering blijft. En hij was wel een der vroolijkste gezellen. Zoo-

dat er met Jopie altijd een stuk blijde herinnering binnenkomt.

Eindelijk wilde ik een categorisch antwoord op mijn vraag hebben. „Nu, waarom zie ik Jopie niet meer?”

En mijn dochter, een beetje moeilijk: „Ach, zie je, ze is immers eigenlijk verlegen, Jopie, dat weet jij ook wel. En jij doet altijd zoo druk tegen haar, je pakt haar altijd zoo.”

Surtout pas trop de zèle! Ik heb beloofd, dat ik Jopie niet meer zal pakken.

Mijn jonge gasten scharen zich dan bij mijn oudere gast, indien ik die heb. En dat vinden de ouderen dan ook weer een aardig moment: de kinderen eens mee te maken.

Voor de theeceremonie heb ik meerdere requisieten, die vooral een kinderlijk hart roeren en, naar ik hoop, boeien.

Nooit vol licht, altijd schemerlicht, dank zij meerdere schemerlampen. Eén op moeder's schrijftafel, één boven de theetafel, zéér aan te bevelen zoo'n mooi en praktisch half-rond kapje van mej. Van Regteren Altena, als een halfrond vogelkooitje pal tegen den muur. Eén boven de piano, één halfrond, tegen den muur, in den zithoek. Een staande lamp bleek daar op den duur teveel plaats in te nemen.

De theetafel is een oude eiken kist en biedt dus ruimte genoeg, bovenop. Een jubileum heeft me een mooi Perzisch kleed erop gebracht. Misschien kunt ge gelooven, dat de kinderen 't dolgezellig vinden, al win ik 't nooit van 't ijs en van mooi tennisweer.

De kopjes zijn van porselein, al hebben ze geen reeksen van geslachten gediend. „Iets bij de thee” is altijd aanwezig in een gezellig mandje of op een mooi schaalteje. Verbeeld u niet, dat het petits-fours zijn, of marrons glacés. O neen, meestentijds zijn het de gewone kleine opzetkaakjes. Wel liggen de jaren al ver achter ons, dat de kinderen de kaken beestjes zetten in de kaken rondetjes, maar de opzetkaakjes zijn altijd een gewild artikel bij ons gebleven. De kinderen vinden ze heerlijk om op te knabbelen en ze zijn niet zoo heel duur.

En dan kookt het water, en het g water wordt op de thee geschonk moet even trekken op den wasem en een electricch lichtje, niet warmer kadepitje en ik schenk de thee in de de jongelui er een plas water bij, suiker en melk rond om ieder, ook netjes te bedienen van suiker en melk. Dat is mijn theeceremonie. Mijn h van den dag. Zeker, zeker, soms 's avonds trek in thee en heeft er den ti dan krijgt de dag een tweede hoogtep dat komt zóó weinig voor, dat kan niet rekenen. En het is ook maar beter daàrop af te leeren. Dat bespaart te

Wij moeders van grooter worden wij vrouwen van mannen, die 't druk staan soms ineens in vreemde, in uren. IJs èn drukke tijd op 't kantoor, weer èn drukke tijd op 't kantoor, alleen, ineens, uur na uur, dag na dag. „Nu zal ik maar eens naar die of die heb ik al zoo lang beloofd, nu heb ik gelegenheid.” Maar dan ga je er toe heen dan dat je zou moeten zeggen: kijken, hoe je 't maakt. Neen, ik doe niet uit, je begrijpt, ik heb niet veel tij ren komen zóó thuis, en mijn man wa

Ja, dan vier ik de theeceremonie. Wat een geluk, dat ik van een mooi. Dat ik me verdiep in De Stem. En wat ik nu toch pas heb gelezen in de Maar als ik dat niët had?

Vele wintermiddagen blijf ik thuis ginnen met de theeceremonie vul ik de oude slotvrouw, over wie ik zoo. Zij had haar „harpe, sa quenouille et ses livres”.

Mijn harp is mijn vleugel, mijn que mand met kousen en verstelgoed, en ik, een heelen schat, van mijn vroegste gegaard.

Soms trek ik ter theeceremonie naar

1) Spinrokken.

dan vaak lijd ik de Tantaluskwellingen, die ik bij de Japansche theeceremonie zou lijden.

Ik zie al de requisieten, waarmee men thee kan maken — en men heeft het niet gedaan. Of moet het gezette thee heeten, dat allervreeselijkste is, half warm, 't welk heusch de suiker en melk niet waard is, die ik er plechtig zelf in moet doen.

Ik raad 't meest al vooruit: Als ik zoo ergens zit en al lang zit en ergens in een hoek blijkt een zak te staan, en er wordt gezegd: „Wil je thee?" Dan zal 't wat fraais zijn. Want dan staat er thee er zóó maar, een heelen tijd. Kokend water er is nergens te bespeuren. Om nog eens op te letten of bij te gieten in 't kopje. En vraag, of het water wel eens gekookt heeft, toen 't op de blaadjes werd gegooid. Maar dan heb je het en aanvaard je het kopje tòch. En als je de ervaring ziet, vraag je jezelf wel eens af, hoe de gastvrouw 't je toch vóór durft zetten. En dan zit 't weer een heelen tijd en dan krijg je nóg een kopje uit dienzelfden pot, onder dien zak gedaan. Dan is de temperatuur natuurlijk al minder dan lauw. Voor 't derde kopje thee bedank je natuurlijk. En thuis stort je je hart uit bij je trouwe vrouw en die zegt dan op een anderen keer: „Gaat

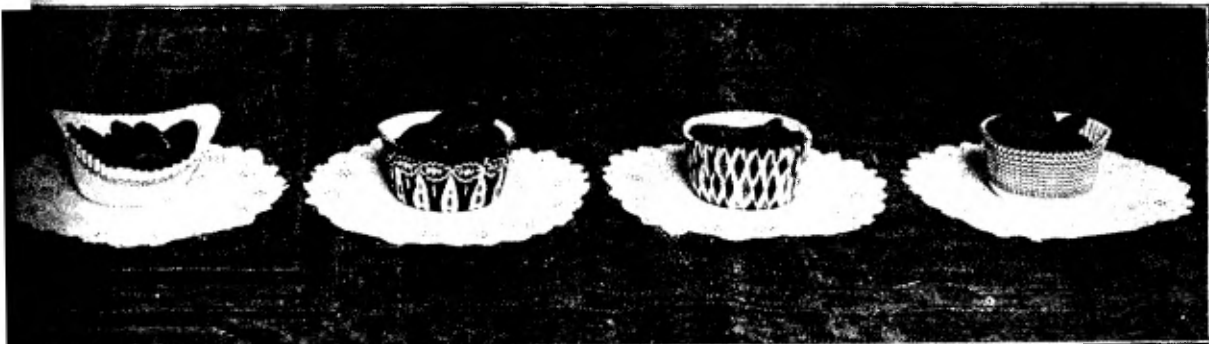
u op theevisite? Wacht, dan zal ik maken, dat u gauw een kopje krijgt vóór u weggaat. Voor de securiteit."

Soms zeg je dan opgewekt: „Nee, dezen keer hoeft 't niet. Nu krijg ik heusch thee."

Een andermaal neem je 't, voor de securiteit. En weer een andermaal lesch je je ganschen theedorst eerst thuis, en neemt met geduld en lijdzaamheid dat andere vocht in, dat je onder dien hemelschen naam wordt voorgezet: thee. En vraagt je weer af: Hoe, hoe is 't mogelijk? Hebben ze dan zelf niet de behoefte aan de opwekking, die een kop heete, goed gezette thee geeft? Wat waren 't woorden uit mijn hart, toen de oude prachtkellner uit „You never can tell", 't zoo hartelijk zei, veinzend nu ook alles te begrijpen van Gloria's tranen in den namiddag: „Curious how the nerves seem to give out in the afternoon, without a cup of tea".¹⁾ En hij zet het welvoorzien theeblad neer.

En dan om vijf uur, moeten de kinderen aan hun werk. De schemerlampen gaan uit, in den winter gaat het gewone licht op, de theetafel wordt ontruimd, de theeboel weggehaald. De dag is weer opnieuw werkensdag — het hoogtepunt is voorbij.

¹⁾ Het is opmerkelijk, hoe de zenuwen het in den namiddag opgeven, zonder een kop thee.

DE BAKJES VAN GEPLISSEERD PAPIER, WIT MET GOUD, GROEN EN ROOD, WORDEN GEVULD MET ZOUTE AMANDELEN. NAAST 'S OF BONBONS. ZIJ VINDEN BIJ DE THEECEREMONIE OF OP DEN KERSTDISCH NAAST ELK BORD, EEN PLAATSJE.